

JEŽIŠ: VEĽKŇAZ STRATY

J 12, 23 – 26. 31 – 36

²³Ježiš im povedal: „Prišla hodina, aby bol oslávený Syn človeka. ²⁴Amen, amen, hovorím vám: Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu. ²⁵Kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život na tomto svete nenávidí, zachová si ho pre večný život. ²⁶Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje, a kde som ja, tam bude aj môj služobník. Ak mi niekto slúži, toho Otec poctí.

³¹Teraz je súd nad týmto svetom, teraz bude knieža tohto sveta vyhodené von.

³²A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe. ³³To povedal, aby naznačil, akou smrťou má zomrieť.“ ³⁴Zástup mu odpovedal: „My sme počuli zo Zákona, že Mesiáš zostane naveky! Ako to, že ty hovoríš, že Syn človeka musí byť vyzdvihnutý? Kto je to ten Syn človeka?“ ³⁵Ježiš im povedal: „Ešte krátky čas je svetlo medzi vami. Kráčajte, kým máte svetlo, aby vás nezastihla tma, lebo kto potme kráča, nevie, kam ide. ³⁶Kým máte svetlo, verte v svetlo, aby ste sa stali synmi svetla!“ Keď to Ježiš povedal, odišiel a ukryl sa pred nimi.

Sestry a bratia,

nachádzate sa vo vlaku či v autobuse. Cestujete sami. Zabudnete svoju hotovosť. Stratíte ju. Alebo vás niekto okradne. Stratený obnos peňazí nebol malý. Peniaze, ktoré ste dostali na narodeniny od svojich najbližších už nie sú. Čo by ste si pomysleli, keby ste sa ocitli v tejto situácii? Väčšine by asi napadlo: „Čo som si len mohol za tieto peniaze kúpiť?“. Neviem však, či by niekomu z nás napadlo: „Ako veľmi som mohol touto sumou niekomu pomôcť“.

Drahí priatelia, strácať je pre nás väčšinou stresujúce. Toto máme vžitú už od mala. Rodičia nám pripomínali, aby sme dávali na svoje veci dobrý pozor. A aj preto, oveľa radšej získavame. K tomu nás vedie aj okolie. V reklamách narážame na rôzne typy, ako sa obohatiť. Stávkové spoločnosti, investičné príležitosti, online poradcovia...všetko nás to volá k tomu, aby sme vyhľadávali vlastný zisk. No Ježišov príklad je odlišný. Ježišova hodina je hodinou straty. Jeho hodina je hodinou smrti. Keď sa v dnešnej dobe povie: „Prišla tvoja chvíľa“, evokuje to moment, na ktorý všetci netrpezlivo čakajú. „Tvoja chvíľa. Na toto si čakal celý

život. Na toto si tvrdo trénoval celé roky.“ Takéto „chvíle“ sme mali možnosť ešte nedávno sledovať aj v televízii. Olympiáda bola príležitosťou zapísať sa do histórie. Krasokorčuliari, hokejisti či lyžiari...všetci si mali možnosť prejsť slávnostným ceremoniálom.

Cesta na kríž však nie je slávnostným ceremoniálom. Ježišova hodina nie je hodinou slávy, ale hodinou smrti. A táto hodina ukazuje, že Ježiš je dokonalým veľkňazom.

Byť veľkňazom teda neznamená vybudovať si oslnivú kariéru. Neznamená to nechať sa potľapkávať po ramene či získať si svojich verných učeníkov.

Vybudovať si nejaký fanklub. Byť veľkňazom totiž znamená strácať. Strácať, ale zároveň aj dávať. Pretože táto strata je dobrovoľná. Ako hovorí Ježiš v J 10, 17 – 18: „Otec ma preto miluje, že dávam svoj život, aby som ho opäť prijal. Nikto mi ho neberie, ja ho kladem dobrovoľne.“ Ježiš dáva svoj život dobrovoľne. On rozhodne nie je lovec pokladov. On je ich darca. Toto robí veľkňaz. Je oslobodený od ideálov svojej kultúry. Kultúry, ktorá na prvé miesto kladie honor.

Ľudský a krehký ideál, ktorý nepozera na druhého človeka. Ježiš však hovorí: „kto miluje svoj život, stratí ho, a kto svoj život na tomto svete nenávidí, zachová si ho pre večný život.“ A toto robí náš Veľkňaz, ktorý svojou obeťou otvára človeku cestu k večnosti.

Ježiš. Veľkňaz, ktorý ide príkladom. Apoštol Pavol nazýva Ježiša novým Adamom. Tým, podľa ktorého sa má formovať nové ľudstvo. A túto ideu naznačuje aj náš text. Preto je napísané: „Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje, a kde som ja, tam bude aj môj služobník.“ Život veriaceho nesmie byť pviazaný vecami, po ktorých človek prirodzene túži. Veriaci ľudia totiž nie sú sami. Veriaci sú komunita. Spoločenstvo.

Život veriacich musí charakterizovať strácanie, resp. dávanie. Strácame, aby iní získali. Toto je sine qua non kresťanského života. Toto je podmienka, bez ktorej nemôžeme existovať.

Jedine taký život prináša ovocie. Preto aj dnešný text hovorí: „Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme,

neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu." Bratia a sestry, je veľmi zaujímavé, že v tomto texte sa nerieši osud zrna. Jeho osud nie je podstatný. Dôležitý je *jedine* jeho prínos. Jeho odumretie teda neznamená deficit, ale naopak, produktivitu. Tento verš hovorí, že jedine cez smrť je možné priniesť ovocie. Jedine cez stratu. *Strácame*, aby iní získali. Je toto naša mentalita? Zobúdza sa denno-denne s tým, že sme pripravení strácať? Strácať pre iných? Toto prirodzene patrí k láske. Hovoríme, že milujeme, ale možno nie až natoľko, aby sme strácali. A ak nevieme strácať, naša láska sa vyprázdňuje. Do akej miery sme ochotní milovať? Ako milujeme ľudí v našom okolí? Milujeme ich, len vtedy, keď my potrebujeme ich? Alebo ich milujeme aj vtedy, keď oni potrebujú nás?

Láska je o tom, že zanechávame svoj komfort a dokonca aj svoj osud či budúcnosť pre dobro iného človeka. Nie je možné milovať iba v medziach komfortu. Pretože až za jeho hranicami sa ukazuje, aká je v skutočnosti ľudská láska. Práve

v tom momente, v tej hodine, ktorá volá po zanechaní našich snov a predstáv. *Strácame*, aby iní získali. Toto je *sine qua non* kresťanského života.

Strácať však predstavuje dlhodobý zápas. Strácať môže znamenať energetický deficit, úbytok odhodlania či radosti pre to, čo robíme. *Sine qua non* kresťanského života je však behom na dlhú trať. A preto Ježiš hovorí: „*Kráčajte, kým máte svetlo, aby vás nezastihla tma, lebo kto potme kráča, nevie, kam ide. Kým máte svetlo, verte v svetlo, aby ste sa stali synmi svetla!*“ Je veľmi jednoduché upadnúť do tmy. Je veľmi jednoduché počúvať iné hlasy, keď nemáme to, čo by sme chceli. Keď strácame to, čo nás teší. Keď zanechávame naše sny.

No našou úlohou nie je plniť si naše priania a vízie. Našou úlohou je nasledovať Ježišov príklad. Aj keď nás veci netešia, aj keď veci nejdú podľa našich predstáv, máme svetlo. A preto *aj keď je tma*, držíme sa svetla!

Jánov prológ o Ježišovi hovorí: „*A to svetlo v tme*

svieti, ale tma ho nepohltila.“ Jedine so svetlom vieme úspešne odolávať volaniu komfortu. Jedine so svetlom nás tma nepohltí. Podľa niektorých, grécke sloveso *καταλαμβάνω*, ktoré je v tomto prípade použité je, by sme však mali prekladať ako „prijímať“, nie „pohltiť“. V tom prípade tento verš ešte viac zdôrazňuje Ježišovu vernosť jeho misii. „*To svetlo svieti v tme (aj keď) tma ho neprijala.*“ Svetlo nie je častokrát prijímané, ale o to viac je potrebné ho sa držať. A možno práve preto. *Aj keď je tma*, držíme sa svetla! „*Lebo keď soľ stratí chuť, čím bude osolená?*“ Svetlo je našou soľou. Svetlo je našou podporou na každodennej ceste. Svetlo, ktoré nieslo kríž, dnes nesie aj nás, naše starosti a bolesti. Na tej ceste strácania nie sme sami. Na tej ceste je s nami svetlo. Svetlo, ktoré na svojich učeníkov nenaloží viac, než by zvládli. Pretože ono nemyslí len na tých, ku ktorým sme povolaní, ale aj na nás. Tí, ktorí strácajú, sú rovnako dôležití ako tí, pre ktorých strácajú.

Sestry a bratia,

Ježišova hodina nie je hodinou slávy, ale hodinou smrti. Byť dokonalým veľkňazom totiž znamená

strácať. Ježiš si neabsolvoval slávnostný ceremoniál, ale cestu na kríž. A aj to nám ukazuje, že osud zrna nie je dôležitý. Dôležitý je jeho prínos. *Strácame*, aby iní

získali. A toto je *sine qua non* kresťanského života. A to aj vtedy, keď strácame silu, energiu či radosť. A preto *aj keď je tma*, držíme sa svetla! Lebo jedine vo svetle

nachádzame každodennú podporu. Lebo svetlo, ktoré nieslo kríž, nesie aj nás dnes.

Amen.

Mgr. Branislav Ďurica

interný doktorand

katedra Novej zmluvy

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

